

President Toomas Hendrik Ilves andis täna Vabariigi Presidendi Kantseleis Tartu Ülikooli meditsiinilise biokeemia vanemteadurile ja veresoontekirurgile Jaak Kalsile, kelle teadustöö temaatika on seotud südame- ja veresoonkonna haiguste sõlmküsimisega - arterite haiguseelsete muutuste hindamisega -, üle Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu noore teadlase preemia summas 4800 eurot.

"Pingelise kirurgitöö ja aktiivse teadustegevuse ühendamine on esiletõstmist ja eeskuju vääriv. Teie näitate meile, et Eestis on noortel võimalik teha rahvusvaheliselt tugevat teadustööd ning samal ajal olla tubli ning hinnatud arst," ütles president Toomas Hendrik Ilves andes Jaak Kalsile preemia.

President Ilves nentis, et Jaak Kals tegeleb nii arsti kui teadlasena väga tõsise ja vajaliku valdkonnaga. "Maailmas on südame-veresoonkonna haigusesse haigestumine väga kõrge ning Maailma Tervishoiuorganisatsiooni kurb prognoos näitab lähema kümnendi jooksul veelgi nende haigusjuhtude kasvu. Eesti ei ole siin kahjuks mingi positiivne erand, pigem vastupidi. Haigestuvad meie parimas loome- ja tööeas inimesed ning selle tõttu kannatavad nende perekonnad, lähedased ning kogu ühiskond," märkis president Ilves.

Meie inimesed on Eesti suurimaks väärtuseks, tõdes ta, lisades: "Ning kõigi hooleks peab olema, et Eesti inimesed oleksid terved ja tegusad. Muidugi on siin oluline ennetustöö ja nõu andmine, kuidas muuta iseenda ja lähedaste pärast oma elustiili või seniseid harjumusi. Kuid esmatähtis on kaasaegne ja tõhus arstiabi ning meditsiinis tehtava teadustöö rakendumine kliinilises praktikas."

Jaak Kalsi soovitajate Tartu Ülikooli kardioloogia kliiniku juhataja Jaan Eha, Tartu Ülikooli biokeemia instituudi juhataja Mihkel Zilmeri ja Tartu Ülikooli närvikliiniku juhataja Toomas Asseri hinnangul on Kalsi puhul tegemist harva olukorraga, kus noor inimene on suutnud siduda rahvusvahelises teadusruumis nüüdisajal ühe tõsisema kliinilise väljakutsega teaduseriala (endoteeli-, ateroskleroosiuuringud) ja igapäevase eduka töö veresoontekirurgina. Ta on oma põhiaja töötanud Eestis ning andnud väga kaaluka panuse, et Eesti meditsiinis, Tartu Ülikooli arstiteaduskonnas on välja arendatud tihe, paljusid prekliinilisi ja kliinilisi allüksusi hõlmav koostöövõrgustik nüüdisaegsete veresoonteuuringute valdkonnas.

Jaak Kals on ka Eesti esimese interdistsiplinaarse Endoteeli Keskuse töö üheks ideoloogiks,

koordineerijaks ja edasiarendajaks. Antud keskuse teadustöö tulemused loovad võimalusi uuteks südame- ja veresoonekonna haiguste ravi- ja ennetusstrateegiaks. Veresoonte teadusuuringud on üheks parimaks näiteks, kuidas tehtav teadustöö pole pelgalt teadusväljund, vaid rakendub ka kliinilisse praktikasse. See ongi siirdemeditsiin (translational medicine), millele üha enam orienteeruvad maailma kõrgelt arenenud riigid.

"Liiga paljud arvavad, et kuskil mujal on parem. Olles töötanud mitme välismaa haigla juures, saan kindlalt öelda, et Eestis on kõik võimalused edukaks rahvusvaheliseks teadustööks," ütles Jaak Kals täna Vabariigi Presidendi Kantseleis preemia üle andmisel.

Jaak Kals tänas oma kolleege ja juhendajaid ning lisas, et edu selles valdkonnas ei saavutata eraldi soleerides, vaid koostöös.

Noore teadlase preemiat annab kord aastas välja Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu ning seda rahastab Väino Kaldoja.

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229